

Eurooppalainen musiikkiekosysteemi

Käsitteellinen kehymääritelmä eurooppalaisesta musiikin ekosysteemistä sen monimuotoisuuden, luovuuden ja solidaarisuuden ymmärtämiseksi ja edistämiseksi, mikä tekee siitä kilpailukykyisen, kestävä ja houkuttelevan

Yhteenveto

Euroopan musiikkiala 21. vuosisadalla on saapunut risteyskohtaan. Musiikin kysyntä nousi uudelle tasolle, ja sektorin päätoimialojen taloudelliset tulokset kertoivat vahvasta elpymisestä koronapandemian jälkeen. Samanaikaisesti sosiaalisten, kulttuuristen ja teknisten trendien muutos luo lisää monimutkaisuutta samalla kun dynamiikka ja keskinäiset riippuvuudet alan sisällä muuttuvat.

Käsitys siitä, että musiikkialalle on yhä enemmän ominaista sen monimutkaisuus ja keskinäiset riippuvuudet, johtaa siihen, että alaa ymmärretään vähemmän sen perinteisinä lineaarisina arvoketjuina ja enemmän musiikin ekosysteeminä. Suuntaus monimutkaisen alan konseptisointiin ekosysteeminä näkyy myös muilla sektoreilla, ja se on EU:n teollisuusstrategian peruslähtökohta.

Tässä tekstissä kuvailemme **eurooppalaisen musiikin ekosysteemiä musiikkialan toimijoiden verkostona, heidän ympäristössään, heidän keskinäisinä riippuvuuksinaan ja vuorovaikutuksinaan musiikin tuotannon, jakelun ja kulutuksen kautta siten, että arvoa luodaan itse järjestelmälle ja järjestelmille, joiden osa se on.**

Tässä määritelmässä toimijat vaihtelevat muusikoista yleisöihin ja poliittisiin päättäjiin, ja voivat olla luonteeltaan myös digitaalisia, mm. algoritmeja tai tekoälyä. Näiden ympäristö koostuu aineellisista hyödykkeistä, kuten tapahtumapaikoista tai digitaalisesta infrastruktuurista, aineettomista näkökohdista, kuten säännöistä ja lainsäädännöstä, sosiaalisista sopimuksista tai poliittisista ideoista. Ekosysteemin toimijat eivät ole vain yhteydessä toisiinsa, vaan he ovat myös *toisistaan riippuvaisia* ja luovat arvoa vaikuttamalla muihin kulttuurisella, taloudellisella ja sosiaalisella tavalla.

Ala voidaan ymmärtää erityisen mukautuvana ja herkkänä ekosysteeminä, joka pystyy selviytymään yleisistä kriisikehityksistä, kuten ilmastonmuutoksesta, työvoimapulasta tai muuttuneista kuluttajien mieltymyksistä, sekä toimialakohtaisista haasteista, kuten markkinoiden konsolidoitumisesta sekä ”platformoitumisesta”, ja sen kestävä ja resilientin tulevaisuuden käytäntöjen vaatimuksista.

Haasteiden seurauksena on erityisesti Euroopan musiikkialalla havaittavissa, että koko musiikkialalle on syntymässä uusia, yhteisorganisoituneita ekosysteemirakenteita, joihin osallistuu kasvava määrä pieniä ja keskisuuria toimijoita, ja jotka perustuvat yhteistyöhön. Innovaatiot ja monimuotoisuus, kuten avoimemmat musiikkiverkostot, ts. avoimempi musiikkikaupunkitoiminta ja avoimemmat musiikkikonferenssit ja festivaalit. Nämä rakenteet mahdollistavat suuntautumisen ja yhteistyön entisten toimialojen ja kulttuuristen rajojen ulkopuolella. Ne luovat käsitteellisesti avoimuutta muille viereisille (ei musiikkiin liittyville) ekosysteemeille, kuten koulutusjärjestelmille, terveys- ja hyvinvointijärjestelmille ja jopa kaupunkisuunnittelu- ja kehitysjärjestelmille.

Eurooppa tarjoaa ainutlaatuisen ja hedelmällisen maaperän näiden kehityskulkujen taustaksi. Yhdysvaltain musiikki-markkinoihin verrattuna Eurooppa on jäljessä sijoittajavetoisessa markkinavoimassa, mutta olemassa olevilla, yhteisorganisoituneilla rakenteillaan Euroopan musiikkiekosysteemi voidaan nähdä vastapainona Pohjois-Amerikan tai nopeasti kasvavalle Aasian musiikkisektorille. Nämä rakenteet tarvitsevat tukea, jotta Euroopan musiikin ekosysteemi parantuisi, keittämään sen taloudellisia valmiuksia ja kestävyttä, ja jotta musiikki voisi optimoida sosiaalisen ja kulttuurisen vaikutuksensa. Ekosysteeminä ymmärretyn musiikkialan käsite tarjoaa uusia mahdollisuuksia poliittisille toimenpiteille ja tukimekanismeille sen vahvistamiseksi ja kilpailuedun säilyttämiseksi, mukaan lukien koulutuksen edistäminen; pitkän aikavälin järjestelmiin sijoittaminen, heijastusvaikutusten optimointi naapurialoilla; yksittäisten luovien toimijoiden sosioekonomisen tilanteen vahvistaminen, paikallisten luovien yhteisöjen tukeminen ja datalähtöisten käytäntöjen omaksuminen. Näihin toimintalinjoihin perustuva kaukonäköinen eurooppalainen musiikkipolitiikka rohkaisisi uusien, avoimempien rakenteiden kehittämistä, vahvistaisi jo olemassa olevia ja vapauttaisi musiikin ekosysteemin täyden potentiaalin.